7/4391 -3-
290

T.C
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

Sayı : B.02.1-HM.0.KAF.01.01- 04.07.01* 55509
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: (a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 04/06/2001 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4391-10675/25022 sayılı yazısı.
(b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 06/06/2001 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-518-6/2736 sayılı yazısı

İlgide kayıtlı yazılar konusu Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/4391-10675 numaralı yazılı soru önergesinde yer alan ve Bakanlığımız görev alanına giren soruların yanıtları ekte yer almaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Prof. Dr. Nami ÇAĞAN
ORMAN BAKANI
DEVLET BAKANI V.

EK: 4 Sayfa

EK-1

Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın 7/4391-10675 numaralı soru önergesinde yer alan ve Bakanlığımız görev alanına giren sorulara ilişkin yanıtlar.

Soru 1: 1999 ve 2000 yıllarının ,

a. Toplam iç borç stoku ne kadardır?
b. Toplam dış borç stoku ne kadardır?

Cevap 1:

a. 1999 yılı iç borç stoku **22,9 katrilyon TL** (42,4 milyar dolar), 2000 yılı iç borç stoku **36,4 katrilyon TL** (54,2 milyar dolar)'dir.

b. İlgili yıllara ait dış borç stok bilgileri aşağıda yeralmaktadır:

Dış Borç Stoku

(Milyon ABD Doları)

	1999	2000
Dış Borç Stoku	103,344	116,105
Kısa Vadeli Dış Borçlar	23,472	28,912
Orta-Uzun Vadeli Dış Borçlar	79,872	87,193

Soru 2: 1999 ve 2000 yıllarında ,

a. Toplam ne kadar iç borç anaparası ve ne kadar iç borç faizi ödenmiştir?
b. Toplam ne kadar dış borç anaparası ve ne kadar dış borç faizi ödenmiştir?

Cevap 2:

a. 1999 yılında 9,8 katrilyon TL'si faiz ve 14 katrilyon TL'si anapara olmak üzere toplam **23,8 katrilyon TL iç borç servisi** gerçekleştirilmiştir. 2000 yılında ise iç borç faiz ödemeleri 18,8 katrilyon TL iç borç anapara ödemeleri ise 16,5 katrilyon TL'dir. 2000 yılı için **iç borç servisi ise toplam 35,3 katrilyon TL**'dir.

b. 1999 ve 2000 yıllarında gerçekleşen konsolide bütçe dış borç anapara ve faiz ödemeleri aşağıda yeralmaktadır:

Konsolide Bütçe Dış Borç Servisi

(Trilyon TL)

	1999	2000
Toplam	3,244	5,301
Anapara	2,348	3,653
Faiz	896	1,648

Soru 3: 2001 yılında dış borç ve iç borç stokunun ne kadar olması programlanmıştır?

Soru 4: 2001 yılında mayıs sonu itibariyle dış borç ve iç borç stoku ne kadardır?

7/4391 292-5-

Cevap 4: 2001 yılı **Mayıs ayı sonu itibariyle iç borç stoku 84,5 katrilyon TL'dir. Dış borç stok bilgileri üçer aylık dönemler itibariyle yayınlanmaktadır.** . Stok bilgileri en son 29 Haziran 2001 tarihinde açıklanmış olup, 1996-2001 birinci üç aylık dönemine ilişkin dış borç istatistiklerini yansıtmaktadır.

Dış Borç Stoku

(Milyon ABD Doları)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001 Q1
Dış Borç Stoku	**79,642**	**84,876**	**96,890**	**103,344**	**116,105**	**112,054**
Kısa Vadeli Dış Borçlar	**17,345**	**18,048**	**21,217**	**23,472**	**28,912**	**26,636**
Genel Hükümet	0	54	0	0	1,000	1,000
TCMB	984	889	905	686	653	608
Ticari Bankalar	8,419	8,503	11,159	13,172	16,900	15,280
Diğer Sektörler	7,942	8,602	9,153	9,614	10,359	9,748
Orta-Uzun Vadeli Dış Borçlar	**62,297**	**66,829**	**75,673**	**79,872**	**87,193**	**85,418**
Toplam Kamu	40,227	39,361	40,495	43,766	47,743	47,235
TCMB	11,389	10,868	12,073	10,312	13,398	12,904
Özel	10,681	16,600	23,104	25,794	26,052	25,278

Soru 5: 2001 yılı içinde,

a. Toplam ne kadar iç borç anaparası ve ne kadar iç borç faizi ödenecektir?

b. Toplam ne kadar dış borç anaparası ve ne kadar dış borç faizi ödenecektir?

Cevap 5:

a. 2001 yılı için Haziran sonu itibariyla kesinleşen iç borç faiz ödemesi, 33,1 katrilyon TL, anapara ödemesi ise 35,1 katrilyon TL'dir. Ancak, sözkonusu borç servisi, yılın kalan döneminde yapılacak ve ödemeleri yıl içine düşecek borçlanmalar nedeniyle değişebilecektir.

b. Türkiye'nin kısa vadeli dış borçları Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca izlenmekte olup, Hazine Müsteşarlığı'nca izlenmekte olan orta-uzun vadeli dış borç ödeme projeksiyonları aşağıdaki gibidir:

Türkiye'nin 2001 Yılında Öngörülen Orta-Uzun Vadeli Dış Borç Geri Ödeme Projeksiyonu

(Milyon ABD Doları)

	Anapara	Faiz	Toplam
Kamu Sektörü	8,768	3,626	**12,393**
TCMB	1,095	300	**1,394**
Özel Sektör	12,146	2,071	**14,217**
Toplam	**22,008**	**5,997**	**28,005**

Soru 6: 2001 yılı için IMF ve Dünya Bankasının vermeyi taahhüt ettiği dış borçların vadeleri ve faiz oranları nedir?

Cevap 6: a) IMF İmkanlarının Koşulları:

(i) Stand-by:

Stand-by düzenlemesi çerçevesinde temin edilen imkanların vadesi ilk 2 yıl 3 ayı geri ödemesiz dönemden oluşmak üzere toplam 4 yıldır. Ancak sözkonusu vade, ülke koşulları gözönüne alınarak 3 yıl 3 ayı geri ödemesiz dönemden oluşmak üzere 5 yıla uzatılabilmektedir. Geri ödemesiz dönemin bitiş tarihinden başlamak üzere temin edilen imkan üçer aylık dilimler halinde geri ödenmektedir.

IMF, ülkeler tarafından kullanılacak imkanlara düzenlemenin türüne göre belirli faiz oranları uygulamaktadır. Stand-by imkanın kullanımında, ülke kotasının %200'üne kadar (Türkiye'nin kotası 964 milyon SDR, yaklaşık 1.225 milyon ABD Doları kadardır) **Normal Oran** uygulanmaktadır. Kullanılan imkanların kümülatif bazda ülke kotasının %200'ünü geçen miktarları için Normal Oran + 100 baz puan, kotanın %300'ünü aşan kısım için ise Normal Oran + 200 baz puan uygulanmaktadır.

Normal Oran, SDR oranının önceden belirlenmiş bir oranda arttırılması suretiyle hesaplanmaktadır. Belirlenen oran mevcut dönem için % 17.6 olmakla birlikte, Fon tarafından değişime tabidir. **SDR Oranı** ise SDR sepetini oluşturan 4 para biriminin (Euro, Japon Yeni, Ingiliz Sterlini, ve ABD Doları) para piyasalarındaki faiz oranlarının ağırlıklı ortalamaları alınarak haftalık olarak belirlenmektedir. SDR oranı 18 Haziran 2001 tarihi itibariyle % 3.49, normal oran ise SDR oranının %17.6 oranında artırılmasıyla elde edilen % 4.10'dur.

(ii) Ek Rezerv Kolaylığı (SRF):

IMF'den temin edilen Ek Rezerv Kolaylığı (SRF), piyasa güveninin sarsılmasıyla ortaya çıkan ödemeler dengesi güçlüklerini aşmayı amaçlayan kısa dönemli bir olanak olup, koşulları diğer imkanlardan farklıdır.

Ek Rezerv Kolaylığı dahilinde temin edilen imkanların vadesi ilk yıl ödemesiz, toplam 1 yıl 6 aydır. Ancak sözkonusu vade, ülke koşulları gözönüne alınarak 2 yıl ödemesiz 2 yıl 6 aya uzatılabilmektedir. Geri ödemesiz dönemin bitiş tarihinden başlamak üzere temin edilen imkan 2 eşit dilim halinde geri ödenmektedir.

Ek Rezerv Kolaylığı imkanının kullanımında IMF, ilk yıl için Normal Oran + 300 baz puan uygulamaktadır. İlk yıldan sonraki her altı ay için ise sözkonusu oran, 50 baz puan artmaktadır.